

A kereszt dicsőségébe emel minket Jézus

Kegyelem nektek és békesség! Istentől, a mi Atyánktól, és a mi Urunktól, Jézus Krisztustól! Ámen. Kedves Testvéreim! Hallgassátok meg azt a mai napra rendelt ígét, amelyet megírva találunk a János szerinti evangélium 12. fejezete 20.-tól a 33. verseiben a következőképpen:

„Néhány görög is volt azok között, akik felmentek az ünnepre, hogy imádják az Istent. Ezek odamentek Fülöphöz, aki a galileai Bétsaidából való volt, és ezzel a kéréssel fordultak hozzá: Uram, Jézust szeretnénk látni. Fülöp elment, és szólt Andrásnak, András és Fülöp elment, és szólt Jézusnak. Jézus így válaszolt nekik: Eljött az óra, hogy megdicsőíttessék az Emberfia. Bizony, bizony, mondom nektek: ha a földbe vetett búzaszem nem hal meg, egymaga marad; de ha meghal, sokszoros termést hoz. Aki szereti az életét, elveszti; aki pedig gyűlöli az életét e világon, örök életre őrzi meg azt. Ha valaki nekem szolgál, engem kövessen; és ahol én vagyok, ott lesz az én szolgálóm is; és ha valaki nekem szolgál, azt megbecsüli az Atya. – Most megrendült az én lelkem. Kérjem azt: Atyám, ments meg ettől az órától engem? De hiszen éppen ezért az óráért jöttem! Atyám, dicsőítsd meg a te nevedet! Erre hang hallatszott az égből: Már megdicsőítettem, és ismét megdicsőítem. – A sokaság pedig, amely ott állt, és hallotta, azt mondta, hogy mennydörgés volt; mások azonban így szóltak: Angyal beszélt vele. Jézus megszólalt: Nem értem hallatszott ez a hang, hanem tiértetek. Most megy végbe az ítélet e világ felett, most vettetik ki e világ fejedelme. Én pedig, ha felemeltetem a földről, magamhoz vonzok mindeneket. Ezt azért mondta, hogy jelezze, milyen halállal fog meghalni.”

Urunk, Te vagy az út, az igazság és az élet.
Vonz magadhoz bennünket a Te ígéd által! Ámen.

Kedves Testvéreim!

Néhányan meglepődhattetek, hogy miért az „Ó Krisztusfő, sok sebbel meggyötrött, vérező” nagypénteki énekét énekeltük az igehirdetés előtt – most a vízkeresztű idő végén. Nem olyan régen mondtam az egyik igehirdetésben, hogy ez a világ megőrült, úgy rohan. Hát már mi is Nagypénteknél tartanánk – a farsangi idő közepén? – Isten nem az emberi, lineáris időben létezik. A számára a kezdet és a vég, az alfa és az ómega ugyanaz a pont. **Jézus földi életének a lényege a keresztthalála és a feltámadása. Minden korábbi esemény azért történik Jézussal, hogy ide eljusson az élete (és addigra, mire ide elér, legyen egy olyan tanítványi közösség, amelyik követi Őt).** János apostol, aki kb. húsz éves lehetett Jézus halálakor, sok évtizeddel később már pontosan így, a „végéről” az „eleje felé” szemlélve, egyben látja Jézus küldetésének az egészét. Azaz: a János szerinti evangéliumban teljes egységet képez Jézusnak a vízkeresztű időben is ünnepelt dicsősége – és a keresztthalál. Sőt. **Jézus dicsősége** – amely ma, Vízkereszt utolsó vasárnapján jut el a tetőpontjára, ahol Jézus a világ legyőzőjévé válik – **csak és kizárólag a keresztthalála miatt, a kereszten magán valósult meg.** A kereszten történt meg az, hogy „kivettették e világ fejedelme” (Jn 12,31), azaz a Sátán. Jézus Krisztus a kereszten végleges és visszafordíthatatlan győzelmet aratott a Sátán és a halál felett. Ezért énekeltünk nagypénteki éneket a vízkeresztű dicsőségünnepe csúcspontján.

János apostol a tömörítés mestere. Sok esetben már annyira tömör lesz János mondanivalója, hogy egy-egy szimbólumba sűrít egy egész gondolatsort. A mai igeszakaszunkban (amelyikről régebben 2-3 különálló igehirdetést is tartottak) János egybegyúr két történetet három tanítással. Fejtsük szét ezeket a szálakat!

Az első történet Jézus megdicsőülésének, színeváltozásának a története. Ezt a történetet a másik három, együtt-látó, szinoptikus evangéliumi leírásban Jézussal Péter, Jakab és János apostolok élik át – a hagyomány szerint a Tábor hegyén. Erről szólt Péter apostol hihetetlenül erőteljes, személyes tanúságtétele az oltár előtti igében, hogy „nem kitalált meséket követve ismertettük meg veletek a mi Urunk Jézus Krisztus hatalmát és megjelenését, hanem úgy, hogy szemtanúi voltunk isteni fenségének” (2Pt 1,16).

A második történet a szinoptikusoknál az Utolsó vacsora után, a Getsemáné-kertben játszódik le, amikor Jézus, mint száz százalékgig ember, halálfélelmet él át a másnapi, nagypénteki kínszenvedésének és kereszthalálának a biztos tudata miatt. Jézus getsemáné-kerti vívódása az utolsó megkísértés Jézus életében. Ez Jézus embervoltának utolsó fellángolása – és itt ne feledjük, hogy Jézus nemcsak száz százalékgig ember, hanem száz százalékgig Isten is, azaz ha Jézus azt kéri az Atyától, hogy ne haljon meg – akkor az úgy is lesz. Csak hát akkor elmarad a győzelem a Sátán felett... Akkor: elmarad a feltámadás... – És akkor elmarad a mi megváltásunk is... Akkor: hiába jött el Isten egyszülött Fia a világba... János annyira szerette Jézust, hogy nem tudja elfogadni azt, hogy akárcsak egy pillanatra is megingott volna a küldetésében, ezért egybegyúrta ezt a két történetet. Nézzük meg, hogy hogyan!

A János szerinti evangéliumban a mai igeszakaszunk előtt Jézus már megtette az utolsó, a legnagyobb csodáját a hétből: Jézus Jeruzsálem szomszédságában feltámasztotta a negyednapja halott Lázárt, „akinek már szaga volt” (Jn 11,39). Ennek óriási híre ment. Erre való válaszlépésként határozta el a Nagytanács Jézus megöletését. Jézus az igeszakaszunk előtt vonult be virágvasárnapkor Jeruzsálembe, azaz már a Nagyhéten vagyunk, amikor Jézus a Templomban tanít. Közvetlenül az igeszakaszunk után jön az Utolsó Vacsora. **Ebben a kiélezett, tű-pontos időben akarnak Jézussal beszélni a jeruzsálemi ünnepeket rendszeresen megünneplő görögök,** akik az ókeresztény hagyomány szerint Edessza fejedelmének ajánlatát hozták Jézusnak: fogadja el a fejedelem tanítói állását, és szökjön meg a biztos halál elől. Azaz: Jánosnál már az igeszakaszunk az eleje is ugyanaz a kísértés, mint amelyet Jézus a Getsemáné kertben élt át. Csakhogy Jánosnál a kísértés külső, és nem belső! Ez az értelmezés logikussá teszi azt is, hogy miért fut el Fülöp (*a lókedvelő...*) a vele sokszor együtt említett másik görög nevű apostolhoz, Andráshoz (*a férfiashoz...*) és kér tanácsot tőle, hogy elvigyék-e a görögöket (és kérésüket) Jézushoz. Jézus azonban teljesen más értelmet ad ennek a helyzetnek. **Miután vízkereszt ünnepén a napkeleti bölcsek Jézus bölcsőjéhez jöttek, a „nyugat”, a görögök most érkeztek meg Jézushoz. Ezzel jött el az az óra, amelyben megdicsőíttetik az Emberfia – azaz az az óra, amikor a kereszten meg kell halnia.** Az Edesszába vezető menekülő útvonal megnyílását Jézus a keresztre való hívása végső jelének tekinti – és azzá is teszi. Hát nem szép ez? Hát nem a mi saját magunk sorsa dőlt el itt? Boruljunk le nagy hálaadással Jézus Urunk nagysága és engedelmességének, elszántságának a dicsősége előtt!

Az evangélium írói sokszor alkalmazzák az Ószövetség gyakori stílusjegyét, a szendvics-szerkezetet (*szaknyelven: khiasztikus szerkezetet*). Igeszakaszunkban János is ezzel tömörít. **Két, egymással összefüggő tanítást is beilleszt a színeváltozáshoz hasonló és a Getsemáné-kerthez hasonló két történet közé. Az egyik egy egymondatos példabeszéd a földbevetett búzaszemről, amely ha nem hal meg, egymaga marad, de ha meghal, sokszoros termést hoz.** Hadd meséljem el az egyik szemlélődő imádságomat itt nektek.

Néhány éve történt. Jézus Urunkhoz imádkoztam éppen, amikor hirtelen egy nagyon szép állapotot éltem át. Azt éreztem, hogy egy hópelyeg vagyok, amely a szélcsendes időben lassan és gyönyörűségeken ringatózva száll a levegőben. Elképzелhetetlenül könnyűnek és boldognak éreztem magamat. Hópelyegként láttam magam alatt a földet, és láttam azt is, hogy melegebb van annál, semmint, hogy ott odalent a hó megmaradjon. Azaz tudtam, hogy mihelyt leérek, majd azonnal elolvadok. Azt is tudtam, hogy hópelyegként ez lesz majd a számomra a halál. Mégis. Ennek a tudatában éreztem magamat elképzелhetetlenül könnyűnek és boldognak. Miért? Mert tudtam azt, hogy odalent a növények szomszjasak. Mihelyt én, a hópelyeg meghalok, életet víz lesz belőlem. Hópelyegként magányos voltam, csak láttam a többi hópelyeg, de sem beszélni, sem máshogyan kommunikálni nem tudtam velük. De mihelyt vízzé válok, felszívják a növények – és akkor Élet lesz belőlem. Egy sokkalta gazdagabb és egy sokkalta szebb élet, mint amit hópelyegként valaha is átéltem.

Ilyen a búzaszem élete is. Ilyen mindannyiunk élete. **A második tanítás a példabeszéd magyarázata: ha a földi életünk ilyen-olyan részleteihez mindenáron ragaszkodunk, akkor egyedül maradunk, és soha nem lesz belőlünk egy sokkal szebb, egy sokkal gazdagabb, egy igazi Élet.** Ha meggyűlöljük a földi életünket (*ahol a „meggyűlölni” szó az eredeti görög szövegben a „Jézus szolgálatánál hátrébb sorolni”-t jelent*), akkor Jézus szolgálatában elérkezhetünk az örök életbe. Pontosan úgy, ahogyan Jézus az Atya szolgálatában le tudta tenni a saját életét – megnyitva ezzel az erre szomszjas emberek milliárdjainak az örök élet lehetőségét.

Most értünk el oda, hogy megértsük a mai igénk legfontosabb, záró üzenetét. Jézus Urunk ezt mondja, ígéri és teljesíti be nekünk: ha felemeltetem a földről, magamhoz vonzok mindeneket (Jn 12,32). A felemeltetés jelentése itt is kettős: jelenti az ember-Jézus fizikai felemeltetését a keresztfával együtt Nagypénteken, és jelenti az Istenné vált Jézus megdicsőülését már a kereszten is, valamint a feltámadással és a mennybemenetellel. **Jézus nem hagyta el a tanítványait sem a halálával, sem a mennybemenetelével. Nem hagy magunkra egyikünket sem. Sőt! Ha Jézus ma is a fizikai valóságában élne közöttünk, hány ember, hány „görög” tudna a közelébe férközni? Ötven? Esetleg száz? Azért taposnák egymást halálra az emberek, hogy Jézust megérinthessék? Jézus csak így, csak a feltámadt Krisztus formájában tud mindannyiunkat magához emelni, be az ő ragyogó dicsőségébe – amely a kereszt dicsősége. Legyen és maradjon a mi búzaszem-életünk nyitott arra, hogy Jézus velünk legyen minden napon a világ végezetéig (Mt 28,20)! Ámen.**